

„Je tu jedno jednodušší řešení,“ poznamenal Mark. „Nečekají, že jste tady, a je možné, že vchod trochu hlídají. Tak prostě vylezete tady tím oknem.“ Ukázal na okno v ložnici, které vedlo na ulici. „Uděláme klasický útěk se svázanými prostěradly.“

„Ale kam máme jít?“ zajímalo Judith. „Není už vlastně hra u konce? My s Peterem půjdeme na policii, abychom se přihlásili, a všechno se vyjasní. Můžeme jim předat tu krabičku; postaráme se o to, aby tam bylo dost svědků, aby nemohla jen tak zmizet. Nikdo neví, že máme ty fotky, možná jenom profesor Hogers, ale ten s tou informací nemůže nic dělat, protože by pak prozradil, že je do toho nějak zapletený. Ty budeš moc v příštích měsících na základě těch fotek udělat překlad, a až bude hotový, tak uvidíme, co dál.“

Judith proměnila slova v činy a začala si oblékat kabát.

Peter se zatvářil trochu zděšeně. Zdálo se, že není úplně přesvědčený, že tohle je nejlepší plán, co dělat.

„Mám lepší plán,“ přerušil ticho Mark. „Je to...“ dodal váhavě. „Ještě jsem vám neřekl všechno. Posadte se na chvíli.“

Judith s Peterem se usadili na okraj pěkně ustlané jednolůžkové postele. Judith si opět rozepla kabát.

„Jistě chápete, že jsem si vždycky říkal, kde zůstal ten Ecův překlad. Jeho smrt byla obestřena tolika hádankami... Na jedné straně vyšetřování prokázalo, že zemřel na zástavu srdce na židli ve své pracovně. Dalo by se říct, že umřel v plném zápřahu, u stolu, kde trávil tolik hodin. Musel zemřít večer; ale našli ho ráno. Až tehdy jeho žena zaznamenala, že není doma. Sama byla zvyklá chodit spát pozdě, ale teď usnula u televize. Když se s leknutím ráno probudila, zjistila, že její muž nepřišel domů. Volala mu, a když to nikdo nebral, zalarmovala policii. Ta ho našla, jak leží ve své pra-

covně čelem na stole. Takže jak jsem říkal, vypadalo to jako zástava srdce. Ale zvláštní bylo, že mu někdo prohledal celou místnost. „Obrátil vzhůru nohama“ je nadnesený výraz, ale přesný řád, který vždy v jeho pracovně panoval, někdo narušil. Vytahal knihy z míst, kam patřily, otevřel šuplíky, na zemi ležely papíry. Protože se nenašly stopy vloupání, věc se uzavřela. Uvedli, že to udělal těsně před smrtí v záchvatu šílenství a paniky sám. Jako by cítil, že se blíží jeho hodina smrti, a ještě něco hledal, kdo ví, možná, že to byly léky na srdce, protože na tohle nedokázali odpovědět. Na stole míval neustále lahvičku s léky na srdce, které musel brát dvakrát denně, a ta lahvička byla pryč. Tu už nikdy nenašli. Ale policie nenašla nikoho, kdo by chtěl Ecovi nějak ublížit. Vypadalo to, že neměl žádné nepřátele. Samozřejmě, že existovali lidé, kteří se na něj zlobili, jako například frustrovaní výzkumníci, kteří už poněkolkáté nedostali přístup k nějakému spisu – ale to by byl těžko motiv k vraždě. Takže se jeho úmrtí zapsalo jako přirozená smrt. Věc se uzavřela, a i když se o tom ze začátku na univerzitě občas mluvilo, zájem rychle opadl. Jmenovali nového knihovníka, někoho s moderním názorem na půjčování a prezenční výpůjčky, k velké úlevě spousty lidí akademické obce.“

„Ale tys tomu nevěřil...“ prohlásil Peter.

„Ne. A co víc: vím jistě, že ho zabili. A vždycky jsem si myslel, že to muselo mít něco společného s tím překladem. Že „oni“, ať to byl kdokoliv, přece jen začali být nervózní... Možná předpokládali, že si něco schoval. A to se mu stalo osudným.“

„Kde si myslíš, že ten text teď je?“ zeptala se Judith.

„Myslím, a vím to skoro s jistotou, že ho neschovával ve své pracovně, ale prostě u sebe doma. Zkontaktoval jsem jeho vdovu, ale

neodvážil jsem se jí na to přímo zeptat. I když byla nesmírně smutná, zdálo se, že přijala myšlenku, že její muž ve své roztržitosti ty léky prostě ztratil. Věděla, že se mu stane slabé srdce dřív nebo později osudným, a bohužel se to stalo tak brzy. Nechtěl jsem jí tu iluzi ničit tím, že bych jí vnuknul představu, že za smrtí jejího muže se možná ukrývají temné síly.“

„Takže...“ řekl Peter.

„Takže...“ zopakoval Mark s jistým podrážděním v hlase. Vypadal, že ho vyhodil z konceptu, a na chvíli se odmlčel. „Máme spolu teď pěkný vztah a občas se za ní zastavím. Je to čilá dáma, čerstvá sedmdesátnice. Někdy si u ní dám kávu nebo k večeru skleničku portského. Ráda si samozřejmě povídá o svém muži. Ten se mezi tím v jejích vzpomínkách stal napůl svatým.“

„A...“ zajímala se Judith. „Co bys nám doporučoval?“

„Běžte za ní. Myslím, že teď přišla chvíle, aby byla otevřenější. Sem tam mívala vcelku dvojznačné narážky, ze kterých jsem si vyvodil, že ví něco, co nechce – zatím – říct. Když jsem ji na to upozornil, tvářila se roztržitě, jako že jsem ji špatně pochopil. Ale zavolám jí. Už je po půlnoci, ale já vím, že je ještě vzhůru. Chodí vždycky spát hodně pozdě, na tom zvyku se nic nezměnilo.“

Mark šel rozhodným krokem dolů, i když Peter s Judith ještě ani nenaznačili, jestli s tím novým plánem souhlasí. Zezdola slyšeli, jak Mark tlumeným hlasem telefonuje.

„Co myslíš ty?“ zeptal se Peter.

„Mno...“ Lehce našpulila rty a vyfoukla trochu vzduchu, jako by tak doslova dokázala snížit napětí v těle. „Pojďme do toho,“ řekla konečně. „Možná, že je to naše poslední šance, jak přijít k pravdě. Kdo ví, jaké síly jsme uvedli do pohybu. A představ si, že ta paní

opravdu něco ví, jak Mark naznačoval. Navrhuju ji ještě navštívit, a pokud to nic nepřinese, jít rovnou na policejní stanici.“

Slyšela, jak Mark vychází po schodech nahoru.

„Jste u ní srdečně vítáni, vzkazuje,“ prohlásil ještě, než vešel do pokoje.

„Bydlí na ulici Oude Rijn,“ dodal Mark. Řekl jim v jakém čísle. „Ale nejdřív vás musíme dostat odsud.“

13

„Opravdu si myslíš, že se to povede, svázat k sobě prostěradla a slézt dolů?“ zeptala se Judith.

„Na ulici je to asi jen tři metry,“ uklidňoval ji Mark, „to se dá.“

Vytáhl ze skříně dvě čistá bílá prostěradla, roztáhl je a začal je k sobě přivazovat cípy.

„Poslyš,“ řekl Peter a Mark na chvíli přestal svazovat prostěradla. „Poslyš, půjdeme k té staré paní, to mi přijde jako dobrý nápad, a ty, Judith, potom můžeš jít na policii, ať už to dopadne jakkoliv. Ale já pak chci udělat ještě něco jiného, sám, když bude potřeba.“

„A co?“ zeptala se Judith.

„V nejlepším případě vdova po Ecovi o překladu ví, nebo ví, kde se nachází,“ prohlásil Peter. „Ale i přesto mohou lidé, pokud všechno vyjde najevo, říct, že jsou ty dopisy falešné. Nepochybně zdařilé falsifikáty, možná, že z prvního století, ale pořád falsifikáty. Doteď nemáme fakticky žádný důkaz, že jsou ty dopisy psány rukou Jidáše a Petra, Ježíšových učedníků. A Thomas byl přesvědčený o tom, že našel v Matilu Petrův hrob. Ani trochu o tom nepochyboval. „Našel jsem ho,“ řekl. Takže na nalezišti k tomu musí být klíč, o tom jsem naprosto přesvědčen.“

„Petrovy klíče,“ poznamenal suše Mark.

„Musí tam být něco,“ pokračoval Peter nerušeně dál, „díky čemu si byl Thomas, takový protřelý archeolog, stoprocentně jistý, že opravdu nejde o falsifikát. A já to půjdu prozkoumat, i kdyby to mělo být to poslední, co udělám.“ Jako by si uvědomoval dramatického nádechu ve svých slovech, trochu ztišil hlas. „I kdyby to mělo být to poslední, co udělám před tím, než půjdu na policii, mám samozřejmě na mysli.“

„Krabičku a fotky necháme tady, že?“ zeptala se Judith.

„Ano,“ odpověděli Mark a Peter skoro ve stejnou chvíli.

„To mi přijde jako nejlepší nápad,“ pokračoval Peter. „Nikoho nenapadne, že všechno je tady.“

„Dobrý nápad,“ poznamenal Mark. Ještě silněji utáhl konce prostěradel. „Tohle musí stačit.“ Posunul postel k oknu a otevřel ho. Poté přivázal prostěradlo k jednomu zábradlí u postele a vyhodil prostěradla ven.

„Tak pojdte. Kdo jde první?“ Posadil se na postel, aby ji zatížil.

Judith šla k oknu, krátce Marka objala a posadila se na okenní rám. Vystrčila nohy ven, a prostěradlo si několikrát otočila kolem ruky, několika krátkými tahy zkontrolovala, jestli všechno drží a pomalu se spustila dolů. Vypadalo to velmi jednoduše.

Peter se vyklonil z okna a uviděl, že Judith stojí o několik metrů níž na ulici. Potrásl Markovi rukou a vylezl z okna. Jakmile byl dole, Mark zase rychle vtáhl prostěradla dovnitř, ale okno ještě nechal otevřené.

Ocitli se v uličce vedle zahrady. Jmenovala se Klooster, jak viděli na ceduli. Z ulice Haarlemmerstraat o kousek dál slyšeli řev a nesusvislý zpěv kolemjdoucích. Zřejmě se vraceli z pouti, která už mezitím musela skončit.

Sotva se Peter s Judith pohnuli, uslyšeli za sebou kroky. Oba zůstali stát jako přimražení. Otočili se a spatřili, jak se k nim opatrně blíží Thomasův vrah, jako šelma, která stopuje svou kořist. V pravé ruce držel pistoli, na které měl připevněný tlumič. Hlaveň teď mířila dolů, ale jakmile se k nim přiblížil, namířil zbraň na ně. Zastavil se pod Markovým oknem.

„Pan De Haan, nemýlím-li se,“ řekl posměšně. „Napočítám do tří, a pak mi tu krabičku jeden z vás položí na zem k nohám. Po odstoupí a spolu zmizíte za rohem. Pak zas bude vše v naprostém pořádku a všichni budou moct pokračovat ve svém životě.“

„My tu krabičku nemáme, je...“ zkusil to Peter.

Muž zamířil a střelil do země těsně vedle Judithiných nohou. Byla to krátká, tupá rána a z dlažebního kamene kousíček povyskočil. Oba se skrčili.

„Jedna...“ začal odpočítávat.

„My to ale opravdu nemáme, nechali jsme to v praco...“ zakřičela Judith.

„Dva...“ počítal nerušen dál. Hlavní střídavě mířil na Petera a pak na Judith, usmíval se a bylo zřetelné, jak si situaci užívá. Tentokrát měl všechno plně pod kontrolou a oni se nemohli vytrásit s žádnou lstí.

Odkásl si, jako rodič, který se chystá proti své vůli potrestat dítě. Judith se bezradně podívala na Petera.

„My to už nemáme,“ zaječela. Zavřela oči a rukama si zakryla uši. „Je to u...“

V tu chvíli uviděl Peter bílý záblesk, který vyšel z okna nad jejich pronásledovatelem. Mark seskočil dolů a jednou rukou se držel prostěradla. Oběma nohama kopl muže plnou silou do hlavy. Ten

se odporoučel k zemi; pistole zacinkala na dlažbě. Ležel a sténal a oběma rukama se držel za hlavu.

Mark popadl pistoli a dokonalým obloukem ji hodil do svého otevřeného okna.

„Utíkejte, vy dva!“ zařval na Judith s Peterem. Judith ta akce z velké části unikla, protože si pořád ještě držela ruce před očima, ale když je otevřela, uviděla, že se situace obrátila v jejich prospěch.

Muž pořád ještě ležel na zemi, teď v poloze embrya. Mark ho trefil dobře a naprosto nečekaně, jako takový deus ex machina. Peter s Judith se opět odvážili pohnout.

„Ale co ty?“ šeptla Judith.

„O mě se nestarej,“ řekl Mark. „Ten je dočasně vyřazený ze hry. Zajdu domů a zavolám policii, že tady v uličce leží nějaký opilec.“

Muž zasténal; opravdu mohl působit, že je namol. Peter ho skoro začal litovat, když ho tam tak viděl ležet. Zase na své misi selhal...

„Běžte už!“ naléhal opět Mark, zatímco si namotával prostěradlo na ruku.

Ještě než Peter s Judith zabočili za roh, znovu se ohlédli. Uviděli Marka, jak leze po zdi k otevřenému oknu, jako vynikající zlodějčíček.

Prošli ulicí Sint Ursulasteeg na Haarlemmerstraat, kde ještě procházely skupinky lidí, některé s plechovkami piva v ruce křičely a zpívaly. Přešli ulici a vydali se úzkou uličkou Kennewegsteeg k Apothekersdijk, aby se tak vyhnuli rušné Haarlemmerstraat. Tady nebylo ani živáčka.

Na konci ulice Stille Rijn přešli uzounký most a vydali se doleva. Už tam skoro byli. Zabočili doleva na ulici Oude Rijn. Celou cestu mlčeli.

Peter cítil jistou odtažitost od té chvíle, co vylezli ze skříně, což jistě souviselo se silným prožitkem s ukrýváním Judithiných prarodičů. Ty kroky, které dělali, byly až moc předvídatelné, napadlo Petera. Bylo to až příliš jasné. Vrah s nimi neustále držel krok, ať už dělali nebo plánovali cokoliv. Výhodou bylo, že teď byl v každém případě vyřazen ze hry a mohl těžko zjistit, jaký bude jejich následující krok, a to návštěva vdovy po Ecovi.

Zastavili se u jejích dveří. Bylo zvláštní zvonit na starou paní v takovou hodinu – ale co bylo v téhle situaci ještě normální?

Pod zvonkem byla pořád ještě připevněna jmenovka H. Eco.

Ještě než třikrát zabouchali zlatě zbarveným klepadlem ve tvaru lví hlavy, přejela Judith palcem přes cedulku se jménem. „Jako by tu ještě bydlel,“ poznamenala. Zdálo se, že ji to dojalo.

Dveře se otevřely téměř okamžitě poté, co se jich klepadlo dotklo potřetí dveří, jako by paní Ecová čekala za nimi. A možná, že to tak bylo.

Pobídla je, aby šli dovnitř, a rychle za nimi zavřela. Protože uvnitř svítila jen malá nástěnná lampa pod zrcadlem, byla na chodbě docela tma, a tak jí neviděli dobře do obličeje.

Paví Ecová nebyla vysoké postavy, to se poznat dalo. Mlčky Petera s Judith předešla a vedla je do obývacího pokoje. I ten byl skromně osvětlený, jako místnost v muzeu, kde se musí chránit vzácná díla před denním světlem.

„Posaďte se,“ pobídla je. Zvedla konvičku nad čajovou svíčkou a nalila do tří šálků. Anž by se zeptala, dala do všech cukr a každému ho položila před sebe na podšálek.

Byla to křehká dáma s pečlivě načesaným mikádem z mírně zvlněných šedých vlasů, rty lehce přetřené rtěnkou. Oči měla

bystřé a jasné. Měla poněkud snobský přívuk jako někdo, kdo se v mládí pohyboval v lepších kruzích.

„Mark mi telefonoval,“ spustila, když si sedala do pohodlného křesla naproti nim, „takže jste dobří lidé. Mark je... To, že je pro mě něco jako syn, zní možná poněkud pateticky, ovšem těší mě, že mě sem tam poctí svou návštěvou. Není mi teď jasné, k čemu jste se nachomýtl, a možná, že to nechci vůbec vědět.“

Peter se omluvně usmál a zvedl ruce do vzduchu, aby tak svou omluvu zdůraznil. „Je od vás nesmírně milé, že jste nás přijala v takovou hodinu,“ řekl. „A abych byl upřímný, ani my nevíme, do čeho jsme se to zapletli. Krátká verze příběhu je, a myslím, že to pro tuto chvíli stačí, že se nám dostal do rukou text, o který se jistí lidé velmi zajímají, abych tak řekl.“

„Víc než velmi zajímají,“ doplnila ho Judith.

Peter položil ruku na Judithino stehno, ale mu ji zase odsunula zpět.

„A šílená náhoda tomu chtěla,“ pokračoval Peter, „že nám Mark pověděl o tom, že už ten text četl v pracovně vašeho zesnulého muže.“

„Mír jeho duši,“ poznamenala paní Eco skoro mechanicky.

„Mír jeho duši,“ zopakoval Peter. „Váš muž zemřel, když Marka zavřeli na psychiatrii a...“

„Můj muž byl dobrý člověk,“ přerušila Petera. „Dobrý člověk, za celý život ani mouše neublížil. Jen když měl svoje knihy, svoje studium... Víím, že byl..., jak bych to řekla...“ Usmála se. „Že byl neortodoxní. Několikrát musel na kobereček, protože tomu či onomu nedovolil nahlédnout do rukopisu, ale v jeho očích většina lidí, jak říkal, nebyla dost důstojná nebo dostatečně zapálena na to, aby si k nim zasloužila přístup. Ale dobrá, zřejmě dělal i něco

dobře, jinak by na té pozici tak dlouho nevydržel. A já vím, že občas dostával úkoly, které byly obestřeny nějakým tajemstvím. Nikdy jsem se ho na to moc neptala, ale většinou to byl nějaký rukopis, který se měl nabízet v dražbě, a musela se prověřit jeho pravost. Pořád ho ještě podezírám, že si to užíval víc, než by dokázal přiznat, té tajemnosti... Ale dobře, je mi jasné, že jste nepřišli poslouchat vzpomínky staré paní...“

Peter se usmál, částečně jak pokus o protest a částečně proto, že naprosto uhodla jeho myšlenky.

„Můžete nám o tom říct ještě víc?“ zeptal se plný naděje.

Paní Ecová mlčky míchala čaj; cinkavý zvuk lžičky narážející na vnitřní strany hrníčku a těžké odtikávání pendlovek byly jediné zvuky v místnosti.

„Nechci spekulovat o tom, jestli měla jeho smrt něco společného s tím překladem,“ pokračovala dál, jako by Peterovu otázku neslyšela. „Mark se na to nikdy neodvážil zeptat, i když jsem cítila, jak ho ta otázka občas pálí na rtech. Ale je to tak, jak to je. Už tu není, a i kdybychom věděli, co za tím přesně je, nic se na tom nezmění. Poté, co zemřel, asi tak týden po pohřbu, sem přijelo stěhovací auto, že odveze z pracovny jeho knihy. Víam, že všechno odkázal knihovně; tak si byl jistý, že se nemůže nic ztratit. Očividně bylo to přání silnější než skutečnost, že v nich budou další lidé bez povolení čmúchat. Ale dobrá, věděla jsem o tom a také mi to nevadilo. Co jsem s tím měla dělat? Jen jsem nečekala, že se do toho univerzita pustí tak zhurta; většinou nebývali tak rychlí. Ale ukázali mi všechny papíry, které se tvářily oficiálně, kompletně i s razítky. Dva stěhováci měli na náprsní kapse připevněné plastové visačky, takže jsem předpokládala, že je vše v pořádku.“

„Ach ne,“ vypadlo z Judith, „to snad ne.“

„Šla jsem na pár hodin k sestře,“ pokračovala stará paní. „Muži chodili dovnitř a ven, s velkými krabicemi, dupali po schodech... Bylo tam najednou hrozně plno, takže jsem byla ráda, že můžu pryč. A navíc to bylo docela smutné, vidět vyklízet pokoj, ve kterém ještě před dvěma týdny pracoval. Když jsem se vrátila, byli už stěhováci pryč, a musím říct, že k mé velké radosti. Už jsem si tak za chůze přemýšlela, co s tím pokojem udělám; možná, že ho pronajmu nějaké studentce, aby bylo v domě živěji; ještě jsem nevěděla. Ale když jsem otevřela dveře do manželovy pracovny, nemohla jsem uvěřit vlastním očím. Ta místnost byla prázdná. Na-pro-sto prázdná.“

Byla dobrá vypravěčka, protože udělala dramatickou pauzu, která měla kýžený efekt. Peter si všiml, že má na rukou husí kůže, a cítil, jak mu běhá mráz po zádech.

„Na-pro-sto,“ zopakovala. „Nenechali ani kousíček papírku. Zůstal tam jen psací stůl s prázdnými zásuvkami a policemi vedle. Ach ano, a ten psací stůl stál vzhůru nohama, tedy deskou k zemi, jako by hledaly ukrytou zásuvku... Dokonce i stojan na noviny s mými časopisy o vyšívání – ráda jsem vyšívala, když pracoval, to jsme měli oba rádi – dokonce i moje časopisy zmizely. Celý pokoj byl vyklizený, jako by se měl malovat. Sešla jsem dolů. Tam jsme nemívali žádné knihy, ale i v obývací byly věci na jiném místě. Skříně byly vytahané a všechno z nich leželo na zemi, nábytek byl odsunutý od zdi, jako by se chtěli podívat, jestli za ním něco není. Všechno bylo v šíleném stavu, to vám můžu říct. Polštáře z pohovky byly obrácené, konečně, dokážete si to jistě představit.“

„Jako by se sem někdo vloupal,“ doplnila ji Judith.

„Přesně tak, holčičko,“ prudce příkyvovala. „Jako by se sem někdo vloupal. Inu, bylo to tak podivné. Byla jsem z toho rozčilená, to jistě chápete. Takže jsem zavolala do knihovny, abych si tam stěžovala, a když mě konečně spojili s tou správnou osobou, ukázalo se, že se mi zrovna chystali volat, aby se se mnou domluvili!“

I přes šero, které v pokoji panovalo, si Peter všiml, jak paní Ecové rozrušením zčervenaly tváře. „Takže...“ vypadlo z Petera.

„Ti stěhováci vůbec z univerzity nebyli!“ vykřikla vdova. „Knihovna o ničem nevěděla. Žádnou firmu nezařídili, ani auto neobjednali, nic. Zatím neustále přemýšleli, co mají se všemi těmi knihami dělat, jestli je dokážou zařadit.“

Judith si dala ruku před pusou. „A pak?“ vydala ze sebe.

„Samozřejmě, že jsem to ohlásila. Okamžitě jsem zavolala vyšetřovateli, který měl na starost případ mého muže. Do čtvrt hodiny tu byly dva policejní vozy, ale nakonec z toho nic nebylo. Samozřejmě, že jsem si nepamatovala žádnou poznávací značku, nedávala jsem pozor na nápis na nákladáku, ty muže bych nebyla schopná poznat, kdyby mi je policie postavila do řady mezi jiné. Jak jsem mohla být tak nepozorná?“ Naštvaně se plácla do kolene.

„Ach, né,“ konejšil ji Peter. „To by se stalo každému. Bylo to tak dokonale rafinovaně provedené...“

Zdálo se, že ji to uklidnilo.

Všichni se odmlčeli. „Ale,“ přerušila ticho paní Ecová vítězoslavným hlasem, který absolutně kontrastoval s netečností, kterou projevovala před chvílí, „ale možná, že všechno není ztraceno. Tohle jsem Markovi nikdy neřekla, protože jsem se bála, že bych tím narušila klid, který znovu nabyl, a také proto, že bych ho mohla vtáhnout do něčeho, co je pro něj příliš velké.“

„A to je co?“ zeptal se Peter.

Všiml si, že se jí koutky úst pozvedly do spokojeného úsměvu.
V kresleném filmu by se jí v panenkách rozzářily dvě jiskřičky.

„Existuje jedno místo, kam se nepodívali,“ řekla.